

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Varssavis arutati inimõiguste kaitse hetkeseisu ja tulevikku Euroopas

Varssavis arutati inimõiguste kaitse hetkeseisu ja tulevikku Euroopas

12. oktoober 2025

Poola pealinnas toimus 1.–3. oktoobrini Euroopa inimõiguste konventsiooni 75. aastapäeva puhul esinduslik konverents, kus osalesid ka Riigikohtu esimees Villu Kõve ja riigikohtunik Julia Laffranque.

Üritusel esinenud Euroopa Inimõiguste Kohtu (EIK) president Mattias Guyomar puudutas oma sõnavõtus muu hulgas geopoliitiliselt tundlikku olukorda ja sõda Ukrainas ning usalduse kahanemist avaliku võimu vastu Euroopas.

Guyomar märkis, et inimõiguste kohtu kohtunikud valitakse Euroopa Nõukogu Parlamentaarsel Assambleel, mis annab kohtule tugeva legitiimsuse. Sellest hoolimata on inimõiguste konventsiooni loominguajal ja ajaga kaasas käival tõlgendamisel oma piirid. Guyomar sõnul ei tohi konventsioon muutuda „elavast puust“ hoopis „liikuvaks märklauaks“, kuna see on eelkõige Euroopa avaliku korra konstitutsiooniline alusdokument, mis tugineb liikmesriikide ühistel ajaloolistel, sotsiaalsetel ja õiguslikel traditsioonidel.

Konverentsil oli kolm arutelupaneeli. Üks neist oli pühendatud näiteks küsimusele, kuidas saab riigisisene kohtunik aidata kaasa inimõiguste kohtu otsuste täitmisele ning selles osales ka riigikohtunik Julia Laffranque.

Laffranque'i sõnul on Riigikohus olnud avatud inimõiguste konventsiooni ja kohtupraktika kasutamisele riigisisese õiguse tõlgendamisel. Samas on Eestis küllaltki kõrge kohtumenetluse taasavamise künnis olukorras, kus EIK on leidnud rikkumise. Teista saab siis, kui rikkumine võis mõjutada asja otsustamist ning rikkumist ei ole võimalik muul moel mõistlikult kõrvaldada või tekitatud kahju hüvitada. Samuti võivad varasema otsuse ümbervaatamisel olulist rolli mängida menetlustähtajad.

Teises paneelis räägiti Euroopa inimõiguste konventsioonist kui halduskohtuniku töövahendist ja kolmandas käsitleti halduskohtuniku hindamisruumi ulatust ja piire.

Konverentsil said sõna ka Poola presidendi Karol Nawrocki esindaja, kõrgema halduskohtu esimees Jacek Chlebny ja ombudsman Marcin Wiściek. Nende ja ka teiste üritusel osalenute seisukohtadest kumasid läbi Poola kohtusüsteemis juba pikemat aega valitsevad pinged, mis on seotud kohtunike ametisse nimetamise ja ametist vabastamisega ning kohtuvõimu sõltumatusega laiemalt. Poola praegune valitsus ja president esindavad erinevaid poliitilisi vaateid ja on kohtutes toimuva osas vastandlikel positsioonidel.

Ürituse korraldas Poola Kõrgem Halduskohus koostöös Euroopa Inimõiguste Kohtuga.

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/1.%20Uudised/2025/PHOTO-2025-10-02-14-15-45.jpg

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/1.%20Uudised/2025/IMG_0821.jpg

Teate sisestas:

Arno Põder

pressiesindaja

arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/varssavis-arutati-inimoiguste-kaitse-hetkeseisu-ja-tulevikku-euroopas>